ministrationis cura iniuncta est.
cui uero domini credita dispensacio.
cui non domini preceptum ut uideat. et
pudeat hiis qui aptos oculos
sentes michi uidentur: quos hoc pre
sumere temptat. non quia meditatur in
anima: et qui sophia uana sec
tatur. Caveamus ab hoc vicio
fratres: semper quod in nobis est ab
iecti eligamus esse. et ad manu
trahi: humilitatem et mansue
tudinem. discentes in christo domino:
cui est honor et gloria in secula seculo
rum. Amen. **Sermo in purifica
cione. de epiphania.**

Hodie templum do
minum in tem
plum domini virgo
mater induxit:
Ioseph quoque
sistit domino non
seruum. sed eius filium dilectum in
quo ei bene complacuit. Agnoscit
Symeon iustus quem expectabat:
Anna quoque vidua confitetur.
Ab hiis .iiii. prima hodierna
processio celebrata est: que post
modum exultacione uniuerse terre
in omni loco. et ab omni gente ce
lebratur. Nec sane mirum si tunc
parua fuit: quandoquidem paruus

erat qui suscipiebatur. Nullum ibi
locum peccator habuit: nos iusti.
omnes sancti. omnes fuere perfecti. Sed
nunc homines tamen saluabis domine.
Crescat opus. crescat et mi
seracio: homines et iumenta sal
uabis domine. cum multiplicaueris
misericordiam tuam. In secunda iam
processione precedunt turbe. et se
quuntur: non virgo portat. sed asel
lus. Neminem itaque dedig
natur: ne ipsos quidem qui compu
truerunt tamquam iumenta in ster
core suo. Non dedignatur nunquam: inquam
sed si apostolica vestimenta non de
sint. si doctrina celorum. si amor iusti
cie. si obediencia. si caritas cooperiat
multitudinem peccatorum. Ex hoc iam
processionis sue gloria non censebit
indignos: magis vero et ipsam
que tam paucis collata vide
tur misericordiam. nobis quoque ab
ipso inuenire reseruatam. Quo
modo reseruaret posteris: quod et ipse
rogauit antiquus. Dauid rex
et propheta exultauit ut uideret di
em illum. vidit et gauisus est. Ali
oqui si non viderat. unde psalleret:
Suscepimus inquit deus misericordiam
tuam: in medio templi tui.
Suscepit hanc misericordiam domini

[Left margin, red:] ... cessio celebrata e.
[Right margin, red:] ii processio

daunt. suscepit symeon. susce
pimus et nos: et quicunque sunt
preordinati ad vitam: sicut enim
xps heri. et hodie et in eternum.
In medio .n. templi misericordia est.
non in angulo aut diu(er)sorio:
quia non est personarum accep
tor deus. In communi posita
est offertur omnibus. et nemo
illius expers nisi qui renuit.
Diriuantur aque tue foras
dne deus? nichilominus tu
fons tuus tibi ipsius est et non
bibit alienus ex eo. Cum tu
us est non videbit mortem con
uiderit xpm dni: ut securus
dimittatur in pace. Quomodo
in dimittetur in pace. q
xpm dni sit in pectore. Pax
est .n. pax nostra: que pacificat habi
tat in cordibus nris. Tunc igitur
in hijs tribus anima miserere et
duce itineris illum ignorans
Ignorancia .n. dei quidam ha
bent. Non hoc. Hoc est quia lux
venit in mundum: et dilexerunt ho
mines magis tenebras quam
lucem. Et lux in tenebris
lucet: et tenebre eam non comprehen
derunt. Ac si diceret. Et plures
deriuantur aque: et alienis

non bibit ex eis. Et misericordia in me
dio templi est: nec tamen accedunt
quos manet eterna dampna
cio. Medius uestrum stat om
seri quem vos nescitis: ut mo
rientes antequam videritis xpm
dni. non in pace dimittamini:
sed vivis rapiamini a rugien
tibus preparatis ad escam. Sus
cepimus deus misericordiam tuam: in
medio templi tui. Longe est hic
gratiarum actio a voce illa gementis
dne in celo misericordia tua: et veritas
tua usque ad nubes. Cum non
videretur tibi in medio fuisse
misericordia cum apud solos celigenas
locus haberetur. At ubi semel in
nouatus est paulominus ab an
gelis. factusque est dei hominum
mediator. ac velut lapis an
gularis pacificavit per sangui
nem suum que in celis sunt et que
super terram: ex hoc iam plane
suscepimus deus misericordiam tuam in
medio templi tui. Eramus enim
et nos natura filii ire sicut et ce
teri [illegible] misericordiam. [illegible]
[illegible] nostram [illegible]
in ignorancia [illegible]
uitatis: [illegible]
[illegible]

Ignorancia mulieris seduc-
te excecauerat nos. mollicies
viri abstracti et illecti a propria
concupiscencia. eneruauerat
nos: malicia dyaboli exposi-
tos iuste a deo. captiuauerat
nos: Sic ergo nascimur omnes
sicut primi quidem. vie ciuitatis
habitaculi prorsus ignari. dei
debiles et ignari. ut et
si nota nobis esset via vite: ipsa
tamen impediremur et detineremur
inercia. Postremo captiui su-
pessimo crudelissimo quod tyran-
no: ut licet pubescentes essemus
atque robusti: ipsi tamen misere
seruitutis opprimeremur iugo [illegible]
ne. Sine [illegible] nostra et miserati-
one multa. opus habere [illegible]
in miseria. Iam certe si iam
salui sumus ab hac triplici mi-
seria per Christum qui factus est nobis sapi-
encia a deo patre et iusticia.
et sanctificacio et redempcio:
quoniam nobis vigilancia opus
est diligentissima. ne forte quod ab-
sit [illegible] nos [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] natura [illegible]
[illegible] sumus filii [illegible]

Amplectamur itaque misericordiam quam
in medio templi suscepimus:
et cum beata anna non discedamus
a templo. Templum enim dei
sanctum est. quod estis vos: ait apostolus.
Prope est misericordia: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
uiuamus non secundum carnem in car-
ne ne displiceamus deo. non
simus amici [illegible] ne
dei [illegible]
[illegible]
a nobis. ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
celestia non assurgere [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

mīā: in corde habitat ꝑ: in
corde loquit᷑ pacē in plebem
ſuā. ⁊ ſup ſanctos ſuos: ⁊
in eos qui conuertuntur ad
cor.

Sermo 2dg.

Grās redemptori nr̄o qui ta
copioſe preuenit nos
in benedictionibus dul
cedinis: ſacramentis infancie
ſue gaudia nr̄a multiplicans.
Celebrata ſiquidē paulo ante
natiuitate. circumciſione. ap
paricione eiꝰ: feſtiuus nobis
hodie oblacionis dies illu
xit. Hodie nāqꝫ ſiſtitur
creatori terre fructus ſublimis:
hodie placabilis ⁊ deo placens
hoſtia v̄gineis manibus of
fertur: in templo portatur a pa
rentibus: a ſenibus expecta
tur. Offert maria ⁊ ioſep
ſacrificiū laudis. ſacrificiū
matutinū: ſymeon ⁊ āna
ſuſceperunt. Ab his .iiij. cele
brata proceſſio: per .iiij. orbis
climata. ſolempnibus hodi
e gaudiis ad memoriā reuo
catur. Cuius igit᷑ feſtiuā ho
die. ⁊ nos ipſi preter ceteram
conſuetudinē ſolempnitatū ac
tari ſumꝰ proceſſione. n̄ in uni

le arbitror modū ipſius ⁊ or
dinē diligencius intueri.
Proceſſuri ſumꝰ bini ⁊ bini.
candelas ferentes in manibus
ipſas quoqꝫ ſuccenſas: non
quolibet igne ſꝫ qui prius in
eccleſia ſacerdotali benedic
cione fuerit conſecrata. Ad hec
futuri ſunt: in proceſſione
nr̄a nouiſſimi primi. et primi
nouiſſimi: ⁊ cantabimus
in viis dn̄i qm̄ magna eſt
gl'a dn̄i. Merito ſane bini ⁊
bini procedimus: s. n. ob cō
mendacionē fr̄ne caritatis.
⁊ ſocialis vite. miſſos a ſalua
tore diſcipulos ewāgelia ſacra
teſtant᷑. Turbat proceſſionē
ſiquis ſolitarius incedē curat:
ut nec ſ' ſoli noceat. ſꝫ ⁊ cete
ris ē moleſtus. Hij ſunt qui ſe
gregant ſemetipſos. anima
les. ſpm̄ nō hn̄tes: n̄ ſolliciti
ſeruare vnitatē ſpūs in vinculo
pacis. Jam v̄o ſic n̄ eſt bonū ho
minē ēē ſolū: ſic in conſpectu
dn̄i vacuū apparere ꝓhibitū.
Cū n. arguantur ocioſitatis
ipſi quoqꝫ quos nemo condux
it: qui iam conducti ſūt ſi
ocioſi inuenti fuerint quo

mereatur. Fides quippe sine operibus mortua est. Ipsa denique opera nostra in sermone agenda sunt, et in desiderio cordis: ut sint lucerne ardentes in manibus nostris. Alioquin timendum est ne forte tepidos nos evomere incipiat: qui in evangelio loquitur dicens: Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut ardeat. Hic plane sacer et benedictus est ignis quem [illegible] sancti [illegible] et [illegible] [illegible] et eorum benedictione in ecclesiis sanctis scriptum est. In ecclesiis benedicite deo domino. Habet et adversarius noster ex parte ipsius divinorum operum emulator. Habet inquam ignem suum, et ipse ignem concupiscentie carnalis: ignem invidie et ambicionis: quem salutifero in nobis non accendit. Si enim igne venit. Caveamus [illegible] huic alienum ignem in divino offerre presumpserunt sacrificio: et si patrem habeat Aaron. [illegible] iniquitate sua. Porro sunt hec que de sanctis vita et [illegible] dilectione. De operibus bonis, et sermone sanctis dicta sunt. Humilitatis magna [illegible]

necessaria est ut honore invicem prevenientes. Nec modo priores sed et ipsos minores superiores quisque reputet: quem nimirum humilitatis perfectio est et iustitie plenitudo. Et quia hilarem datorem diligit deus, et fructus caritatis gaudium in spiritu sancto: cantemus ut dictum est in viis domini, quoniam magna est gloria domini. Cantemus domino canticum novum, quia mirabilia fecit. In quibus omnibus si quis parte dissimulat, sicut sunt et pessima de parte in sinistram: noverit quis huiusmodi est in statione non in processione se esse. Immo vero et in regressione: quia in via vite non progredi retrogredi est. Cum nichil ad hoc in eodem statu permaneat. Porro profectus noster meo consilio, ut sepe dixisse me meminimus, ut numquam arbitremur nos apprehendisse, sed semper extendamus in anteriora. Et indefesse conatu ad meliora profectum nostrum divine misericordie [illegible]

Item sermo beati bernardi in purificatione virginis marie. abbatis:

Sermo 3us.

Purificacionē beate
marie virginis celebr
amus: que ſecundū le
gem moyſi facta eſt tūc ac
tis a natiuitate dūi xlᵃ die (q̄dragīnta)
bus. In lege. n. ſcriptū erat. vt
mulier q̄ ſuſcepto ſemine pe
periſſet filiū. in mūda. vij di (ſeptē)
ebus. et octaua die circūcidere
tur puer et de hinc ablucioni
et purificacioni intenta. ab
ſtineret ab ingreſſu templi
xxx tribus diebus: quibus expletis (trigīta)
offerret filiū dño cū mune
ribus. Sed quis n̄ aduertat ī ipſo
ſentencie huius inicio: liberā
matrē dūi ab hoc precepto. Pu
tas. n. quod dicturus moyſes
mulierē que peperiſſet filiū
ī mundā eſſe. nō timuerit ſup
pro matre dūi blaſphemie crī
mē incurrere: et id circo p
miſerit ſuſcepto ſemine.
Alioqui n̄ parituram prudiſ
ſet ſine ſemine virginē: que
neceſſitas erat de ſuſcepto
ſemine fieri mencionē. Patet
itaque quod lex iſta matrē n̄
includat dūi. q̄ n̄ ſuſcepto
ſemine filiū peperit: ſic pro
dictū fuerat per ieremiam.

quod nouū faciet dūs ſup ter
ram. Queris quod nouū. Mu
lier inquit circūdabit virū. Illa ab
altero virū ſuſcipiet: nō hu
mana lege concipiet homi
nē: ſed infer viſcera in tacta.
et integra virū claudet: ita ſa
ne vt intrante et exeunte dño
iuxta aliū propheta. porta orie
talis clauſa iugiter perſeueret.
Putas ergo non poterat uo
ueri animꝰ eius et dicere: quem
opus ē purificacione. Cur
abſtineā ab ingreſſu tem
pli: cuius vterus neſciens viri
templū factus ſpūs ſcī. Cur n̄
ingrediar templū: que peperi
dūm templi. Nich in hoc
cepto nichil in puto impurū
fuit: nich illicitū nich pur
gandū: nimirū cū proles v
ta fons puritatis ſit: et pur
gacionē facere venit delic
torum. Quid in me legalis
purificet mandatorum obſerua
cio: que puriſſima facta ſū
ipſo partu in maculato. Vere
o beata virgo. vere nō habens
cauſam. nec tibi opus eſt
purificacione. Sed nec filio
tuo opus erat circūciſione.

Fito ſicut mulieres cetere vni-
illarum una et filius eius ſic-
ut ceteri in numero puerorum. Cum e-
nim voluit eſſe talis tanto magis nos
velit offerri. Offer filium
virgo ſacrata: benedictum fruc-
tum ventris tui domino repreſen-
ta. Offer ad noſtram omnium
reconciliationem: hoſtiam ſanctam
deo placentem. Omnino accep-
tabit deus pater oblationem
novam et precioſiſſimam hoſtiam
de quo ipſe ait: Hic eſt filius
meus dilectus in quo michi compla-
cui. Sed oblatio iſta ſatis ſatis
delicata videtur. Ubi tamen ſiſtitur
domino redimitur avibus et illico
reportatur. Veniet qui in tem-
plo non offeretur nec inter brachi-
a ſymeonis: ſed inter brachi-
a crucis extra civitatem. Ve-
niet qui non redimetur alieno
ſed alios redimet ſanguine
proprio: quia redemptionem miſit cū
deus populo ſuo. Illud erit
ſacrificium veſpertinum: iſtud eſt
matutinum. Iſtud quidem iocundius:
ſed illud plenius. Iſtud in tem-
pore nativitatis. Illud erit
iam in plenitudine etatis.
De utroque tamen potes accipere

quod propheta predixit: oblatus eſt
quia ipſe voluit. Nam et mo-
do oblatus eſt non quia opus habuit.
non quia ſub legis edicto fuit ſed
quia voluit: et in cruce immo-
latus oblatus eſt non quia meru-
it: non quia invitus potuit ſed quia
ipſe voluit. Nos itaque ſacri-
ficio ubi dicitur: quia voluntarie
oblatus eſt pro noſtra ſalute: non
pro ſua neceſſitate. Sed et nos
fratres offeramus: aut quid re-
tribuemus illi pro omnibus que re-
tribuit nobis. Ille pro no-
bis obtulit hoſtiam precioſio-
rem quam habuit: nimirum quia pre-
cioſior eſſe non potuit. Et nos ergo
faciamus quod poſſumus. Opti-
mum quod habemus offeramus
illi: quia ſumus utique nos met
ipſi. Ille ſe ipſum obtulit: tu
quis es qui te offerre cuncteris.
Quis michi tribuat ut oblatio-
ne noſtra dignetur maieſtas
tanta ſuſcipere. Duo minuta
in habeo domine: corpus et ani-
mam dico: utinam hec perfecte
poſſim in ſacrificium laudis of-
ferre. Bonum eſt ... longe pre-
cioſius atque melius ...
... magis offerri quam ...

deserat ipsi. Ps. ad me ipsum
anima mea conturbatur: in te domine
exultabit spiritus meus. Si tibi
ueraciter offeratur. Ps. morem
ru domino. Iudeus mortuas hos
tias offerebat: sed iam per ui
uo ego dicit dominus. nolo mor
tem peccatoris sed ut magis con
uertatur et uiuat. Ps. uult dominus
mortem meam: et non libuit offe
ro uitam meam. Hec est placa
bilis hostia deo placens hos
tia: hostia uiua. Sed in obla
tione illa domini tres fuisse le
guntur: et in oblatione nostra tri
nitatem omnium adiuncto requirun
tur. Fuit in oblatione illa
Ioseph sponsus matris domini
cuius filius putabatur: fu
it et ipsa uirgo mater: et pu
er ipse qui offerebatur. Sit
ergo et in oblatione nostra con
stancia uirilis: sit contine
cia castitas: sit consciencia
humilis. Sit nostra in proposito
perseuerandi animus uirilis:
sit continencia castitas uirgi
nalis: sit in consciencia simplici
tas et humilitas puerilis.

Sermo in septuagesima

uiix

Magna mihi consolacio est
fratres mei in uerbo il
lo domini. quod est. ex deo
ba dei audit: propterea uos
non auditis: quia ex deo non estis.
Nec ignoro quot aliis locis
dicat scriptura. ex ipso et per ipsum
et in ipso sunt omnia: sed multo
aliter sunt ex eo. quod secundum beatum Io
hannis euuangelium non ex uolun
tate carnis nati sunt. sed ex deo.
Unde et inuenies gloria eodem Io
hanne in epistola sua scriptum. Omnis
qui natus est ex deo non peccat:
sed generacio celestis conseruat
illum. Non peccat inquam. id est non per
manet in peccato: quia conseruat
illum utique ut perire non possit.
ea quod falli non potest generaci
o celestis. Siue non peccat. id est
tantum est ac si non peccet: propter
hoc quod non imputatur ei peccatum.
generacio. non celestis et similiter
pre conseruat illum. Sed quam
omne istam quis euacuabit. Quis
potest dicere ego de electis sum. ego
de predestinatis ad uitam: ego
de numero filiorum. Nos hec
nostrum dicere potest. reclamante ni
scriptura nescit homo si sit dig
nus amore an odio. Certi